

Partizanovi časopisi

Kao i svako veliko i uspešno sportsko društvo, a uspešnijeg sportskog društva u Evropi od **Partizana** nema, i Partizan je oduvek imao svoja sopstvena glasila. Prvo štampano glasilo Partizana, prema mojim saznanjima, bio je „**Sportski magazin**“. List koji čak ni u svom nazivu nije imao klupsku odrednicu. Izlazio je sredinom pedesetih godina prošlog veka, i samim tim, najviše prostora u njemu bilo je posvećeno tadašnjim velikim asovima FK Partizan, kao najznačajnijeg kluba u okviru sportskog društva – Bobeku, Milutinoviću, Valoku, Čajkovskom...

Na ovoj slici je broj „Sportskog magazina“ iz **maja 1955.** godine:

Tu je i priča o ulozi Partizana u tadašnjem jugoslovenskom fudbalu...

PARTIZAN U NAŠEM FUDBALU

Ove godine, kada se u našem fudbalu...
 ...kao i slike tadašnjih asova FK Partizan:

Ovo je bio...
 ...kao i slike tadašnjih asova FK Partizan:

...kao i slike tadašnjih asova FK Partizan:

...kao i slike tadašnjih asova FK Partizan:

„Sportski magazin“, očigledno, nije bio časopis dugog veka, ali ga je posle nekoliko godina, šezdesetih godina 20. veka, zamenio časopis koji je kasnije postao sinonim za Partizanovo glasilo – „**Partizanov vesnik**“.

„Partizanov vesnik“ je izlazio na ćirilici a bio je štampan u „Borbinoj“ štampariji. Generacije i generacije navijača Partizana su odrasle čitajući ovaj klupski magazin koji, istina, sa grafičke strane i nije bio na posebnom nivou, ali je, bez patetike – imao dušu. Svakako da je najviše pažnje u „Partizanovom vesniku“ bilo posvećeno fudbalu ali su svoje mesto u svakom broju nalazili i ostali klubovi sportskog društva, pre svih košarkaši. Duša ovog lista se ogledala u tome što je bio stecište ljudi koji su disali za Partizan i koje je, u uređivanju ovog lista vodila uvek i samo ljubav prema Partizanu. Red je pomenuti bar neka imena – **Milica Stojadinović**, **Mića Jakovljević**, **Mile Kos**, čije su stručne analize bile veoma čitane i koji se nije libio ni da oštro kritikuje, pa **Šandor Berec**, čije su fotografije obeležile decenije izlaženja „Partizanovog vesnika“, **Gane Milanović** i njegove „crtice“ pod nazivom „**Crno-bele strele**“, kratka i duhovita zapažanja i opaske.

Posebno mesto pripadalo je legendarnom **Dušku Radoviću** koji je od 1976. pa sve do svoje smrti 1984. godine davao poseban šmek ovom listu, pa su mnogi legendarni stihovi posvećeniji njegovoj i našoj „crno-beloj“ ljubavi svetlo dana ugledali prvo u „Partizanovom vesniku“.

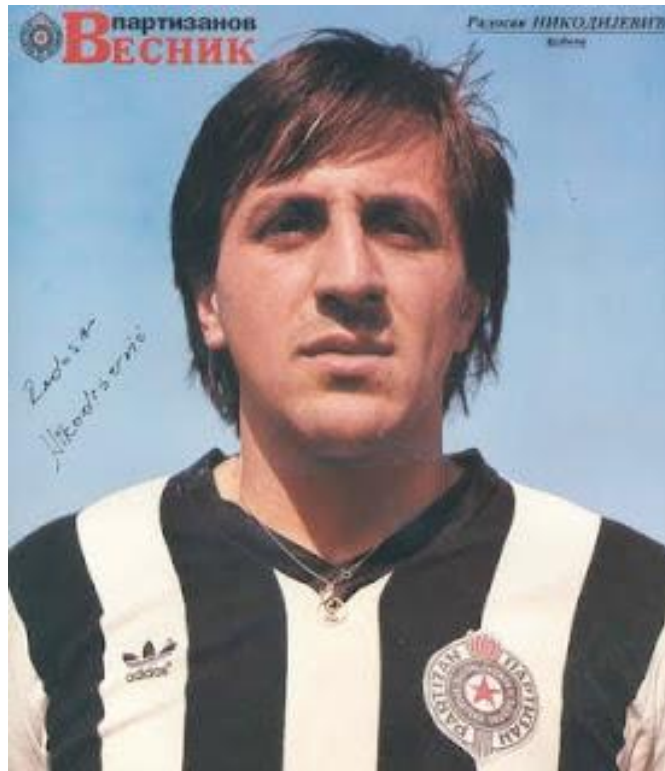
Kao što sam već pomenuo, sa estetske strane „Partizanov vesnik“ nije bio časopis koji bi vam momentalno upao u oči. Neuglednog dizajna, štampan na običnom novinskom papiru, nije se mnogo razlikovao od dnevnih listova kao što su bili „Večernje novosti“, „Sport“ i „Borba“. To nije smetalo mnogobrojnim navijačima Partizana da ga redovno kupuju, iz godine u godinu. Jer, kada otvorite njegove olovom umrljane stranice, osim pocrnelih prstiju imali ste i osećaj da ste među svojom porodicom.

Tiraž je nekada rastao, nekada opadao, ali je ovaj list zadržavao svoj zavidni renome u svakom momentu. Tekstovi su bili ozbiljni, često analitički, odisali su promocijom Partizanovih sportista ali bez jeftinog glorifikovanja. Imao sam tada priliku da ponekad pogledam i glasila ostalih klubova „velike četvorke“ i bez obzira što su sva ona bila štampana na kvalitetnijem i kolor papiru, nisu imali sadržaj i kvalitet „Partizanovog vesnika“. Došao je tako „Partizanov vesnik“ i do 500. broja, a uskoro ga i premašio...

Sredinom osamdesetih, ovaj Partizanov list je ponudio nešto novo – velike **postere Partizanovih fudbalera** u koloru, sa sjajnim kvalitetom fotografije, sa logom „Partizanovog vesnika“ i autogramom igrača. Posteru su tada izlazili u svakom broju te 1983, 1984. i 1985. godine.

Evo i broja koji je bio u znaku tragične smrti **Dragana Mancea**:

„Partizanov vesnik“ nije izbegao turbulencije nadolazeće krize. Prestao je da izlazi negde krajem 80-ih ili početkom 90-ih, tačnije, više je to bila pauza u izdavanju a ne klasičan prestanak rada. Pojavio se, redizajniran, **1994. godine**, na kvalitetnijem papiru i u drugačijem formatu. Ovo je bio broj koji je štampan uoči 100. derbija, u **мају 1995**:

Sve više se list otvarao prema navijačkom životu, pa je osim već uobičajenih sportskih sadržaja, u mnogim brojevima bila i poneka priča o **legendarnim navijačima** sa južne tribine, poput Voje Pančevca, Lea, Gige Zelenovića...

Ipak, novi život „Partizanovog vesnika“ nije bio dugog veka, pa je posle samo par godina prestao da izlazi. Ekonomski sunovrat, sumorne devedesete i nagli gubitak interesovanja za sve prave vrednosti (a „Partizanov vesnik“ je svakako bio vrednost), nisu zaobišli ni ovaj časopis pa je pred početak 21. veka Partizan bio bez svog glasila.

Ipak, u septembru 2000. godine, pred utakmicu Partizan – Porto pojavljuje se „**Samo Partizan**“. Novo Partizanovo glasilo, na kvalitetnom papiru i u koloru, formata sasvim prigodnog za tu vrstu časopisa. Prvi broj je obećavao, udela u njegovom uređivanju su, osim pokojnog **Slobe Novakovića**, imali i navijači...

Bilo je to pravo osveženje, dosta statistike i fotografija, ali se sve naglo promenilo i već od sledećeg broja ovaj novi časopis totalno menja koncepciju – bilo je očigledno da tu više nema „navijačke ruke“, i uprkos mnogim kvalitetnim tekstovima, list se na neki način otuđio od suštine. A suština je bio Partizan i njegovi rezultati. Umesto toga, časopis je sve više naginjao **elitizmu**, donoseći iz broja u broj intervju sa poznatim i uglednim navijačima Partizana kao i često preterane hvalospeve tadašnjim čelnicima kluba. Sami intervjui su bili kvalitetni i naravno preko potrebni, ali problem je bio u tome što su takvi sadržaji postali noseći deo lista. Rezultati i svakodnevni život kluba su bili u drugom planu. Promenio se i format, pa je časopis bio štampan u nekom, za klupsko glasilo sasvim neuobičajenom formatu. Evo i svih brojeva ovog časopisa koji je izlazio do 2004. godine.

Po mišljenju autora ovog bloga, „**Samo Partizan**“ je precizno odslikao lutanje u ideji kakvo treba da bude Partizanovo glasilo. Na primeru ovog lista najbolje se videlo da je bavljenje medijima u Partizanu prepušteno kampanjskoj akciji i nadahnutosti i entuzijazmu pojedinca. Pa dokle se izdrži. Bez jasne ideje i koncepcije, bez popularnosti i odjeka kod navijača, „Samo Partizan“ je izdržao svega četiri godine, izlazeći u neredovnim razmacima, od mesec dana do tri meseca pauze.

Ipak, bez obzira na sve, treba se setiti pokojnog Slobe Novakovića koji je „gurao“ celu tu priču, bez obzira na zamerke časopisu. On je svakako bio neko ko je baštiniio onaj stari „grobarski“ duh oličen u Dušku Radoviću i „Partizanovom vesniku“, ali kao pojedinac nije mogao sam. Ipak, ostao je „Samo Partizan“ kao još jedan dokument Novakovićeve velike ljubavi prema klubu iz Humske 1 i sa ove distance, može se reći da je „Samo Partizan“ drugo Slobino „čedo“ posle **Partizanove himne** za koju je on napisao tekst. Nešto čime je Sloba sebe zauvek upisao u besmrtnu Partizanovce.

Elem, sa dolaskom **interneta** sve manje je postojalo inetresovanje i potreba za klupskim glasilom. Nažalost. Tek krajem 2007. pojavljuje se „**Izaberi Partizan**“ kao poduhvat grupe navijača i entuzijasta, ali o njemu ovom prilikom neće biti reči jer se ipak ne radi o zvaničnom glasilu Partizana. Ovaj časopis sa uspehom izlazi i danas, uz mnoštvo intervjuva, sportskih i navijačkih reportaža u svakom broju, a akcenat je stavljen na **navijački doživljaj** Partizana.

Toliko o Partizanovim štampanim glasilima, uz nadu da će se jednog dana opet pojaviti onaj stari, dobri „Partizanov vesnik“, pa makar i na običnom, novinskom papiru.

Mislite o tome.